

Odstraňovať azbest alebo materiály obsahujúce azbest zo stavieb v zmysle § 41 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov možno len na základe oprávnenia vydaného úradom verejného zdravotníctva alebo dokladu z iného členského štátu, ktorý slúži na rovnaký účel alebo je z neho zrejmé, že skutočnosť je preukázaná.

Z toho vyplýva, že práce spojené s odstraňovaním krytiny, obkladov, odpadových rúr a pod. vrátane balenia odpadu obsahujúceho azbest môžu vykonávať len právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia oprávnené na odstraňovanie azbestu zo stavieb, ktoré sú povinné pred začiatkom výkonu práce predložiť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva návrh na odstraňovanie azbestu zo stavieb na posúdenie podľa § 13 ods. 4 písm. k) a zdržať sa výkonu práce do času kladného posúdenia navrhovanej činnosti.

Uskladňovať a likvidovať odpad obsahujúci azbest môže len inštitúcia oprávnená nakladať s nebezpečným odpadom.

Zoznam právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov oprávnených na odstraňovanie azbestu je uverejnený na webovej stránke ÚVZ SR www.uvzsr.sk

Škodlivosť azbestu

Pre človeka je azbest nebezpečný najmä svojimi voľne poletujúcimi mikroskopickými vláknami. Tieto neviditeľné vlákna o dĺžke 5 μ a hrúbke 3 μ pri inhalácii (nadýchaní) vnikajú do pľúc. Vzhľadom k svojej pevnosti a ostrosti vlákna prenikajú až do bunkových stien výstelky pľúc. Samočistiaci efekt pľúc, ktorý dokáže ľudský organizmus pri odkašliavaní zbavovať pľúca prachu v tomto prípade nefunguje. Dlhodobým účinkom vlákien azbestu na organizmus vznikajú ochorenia.

Ochorenia zapríčinené expozíciou azbestu:

- pľúcna azbestóza (postupná náhrada pľúcneho tkaniva väzivom) - sprevádza ju dráždivý kašeľ, vykašľávanie, neurčitý tlak v hrudníku, postupne sa zhoršujúca dýchavičnosť a konečná srdcovo-pľúcna nedostatočnosť,
- pľúcna rakovina, mezoteliom - ochorenie výstelky brušnej dutiny, prípadne rakovina gastrointestinálneho systému.

Dôležité upozornenie:

- Latentná doba medzi začiatkom expozície azbestu a vznikom ochorení je 20 až 40 rokov.
- Neexistuje nijaká známa bezpečná úroveň vystavenia sa účinkom azbestu. Nie je určená prahová dávka azbestovej expozície (nie je určené neškodné množstvo nadýchania sa azbestových vlákien)
- Čím viac ste vystavený azbestovej expozícii, tým väčšie je riziko, že vás postihne choroba súvisiaca s azbestom

Kde sa nachádza, kde sním prideme do styku?

- steny, priečky (izolačné panely v medzistenách),
- stavebné fasády, podhl'ady a obklady vonkajších plášťov budov,
- protipožiarny nástrek na oceľových konštrukciách,
- izolácia na oceľových konštrukciách budov,
- podhl'adové konštrukcie (ako ochrana proti ohňu v stropných predeloch),
- **strechy (hlavne ako azbestocementové produkty, tzv. eternit),**
- stropnice kancelárií,
- dekoratívne obklady a nátery,
- podlahové kachličky, podlahy s linoleom,
- kotle s tepelnou izoláciou,
- tepelná izolácia na vykurovacích telesách a kotloch,
- elektroinštalácia, dvere,
- vodovodné a odpadové potrubné siete.

Azbest sa v minulosti používal najmä v tepelnoizolačných materiáloch, ako sú

- tepelnoizolačné dosky používané na oplášťovanie budov,
- protipožiarné nástreky a nátery,
- v elektroizolačných materiáloch,
- ohňovzdorných textilných materiáloch.